

Kulttuuritietoisuuden ohjauksen kehittämisen huoneentaulu

Havaitse monikulttuurisuuden edut

- Eri kulttuureista tulevat työntekijät rikastuttavat työyhteisöä
- Opiskelijoiden toiminnassa näkyy oma-aloitteisuus
- Asiakkaat hyötyvät monikulttuurisesta työotteesta
- Alue saa kipeästi kaivattua työvoimaa
- Henkilöstön kielitaito karttuu
- Liiallinen itsekritiikki itselle vieraan kielen käyttämisessä vähenee
- Monikieliset työtavat ja työyhteisön osaaminen vahvistuu
- Opiskelijan onnistuminen voimaannuttaa myös työyhteisöä

Tunnista ohjauksen haastekohdat

- Kulttuurierot
- Monikulttuurisuusosaaminen, motivaatio ohjaamiseen, asenteet sekä arvot suhteessa erilaisuuteen
- Yhteiskunnan arvot ja asenteet
- Opiskelijan mahdolliset ennakkoluulot ja asenteet
- Opiskelijan kielitaito
- Työyhteisön rakenteissa olevat syrjivät tai asenteelliset käytänteet
- Tiedosta työyhteisölle mahdollisesti itsestään selvät, mutta eri kulttuureista tulevalle vieraat asiat
- Sisäistä ohjaajan rooli ja ohjauksen merkitys

Ohjaa ja tue opiskelijaa

- Käytä selkokieltä, tue suomen kielen oppimista
- Toivota tervetulleeksi työyhteisöön
- Luo turvallisuuden tunnetta ja luottamusta selviytymiseen, usko opiskelijan kehittymiseen
- Selitä ja kerro työorganisaation tavoista. Kerro, miksi toimitaan, kuten toimitaan
- Nimeä yhteyshenkilö, johon opiskelija voi olla yhteydessä, kun olet pois
- Mahdollista osallisuus työyhteisön vuorovaikutustilanteissa
- Anna aikaa opiskelijalle ilmaista itseään, kannusta kielen käyttämiseen
- Tue opiskelijan oppimista ja työelämätaitojen kehittymistä
- Ole kulttuurisensitiivinen palautteen antamisessa ja arvioinnissa. Muista "kasvojen menettämisen pelko" monissa kulttuureissa
- Vahvista yhteistyötä oppilaitoksen ja harjoittelupaikan välillä
- Huomioi ohjaukseen liittyvä lisääntynyt ajankäyttö. Keskustele tästä esihenkilön kanssa
- Sinulle itsestään selvät asiat ovat eri kulttuurista tulevalle vieraita (esim. aikakäsitykset, huumori)
- Huomioi, että huumori vaihtelee eri kulttuureissa
- Keskustele sosiaalisen kanssakäymiseen liittyvistä kulttuurisista eroista (esim. fyysinen etäisyys)
- Auta erottamaan ammatillinen työskentely ja henkilökohtainen toiminta
- Tue vertaisryhmätoimintaan
- Ohjaa ja tue kysymään tarvittaessa (kaikissa kulttuureissa kysymyksiä ei mielellään esitetä) Tue opiskelijan omatoimisuutta ja itseohjautuvuutta. Autoritäärisissä kulttuureissa se ei ole sallittua. Itseohjautuvuuden puute ei tällöin ole passiivisuutta, vaan opittu toimintatapa

Kehitä yhteistyössä työyhteisön ja oppilaitoksen kanssa

- Työelämäorganisaation ja oppilaitosten yhteistyötä (lähitapaamiset)
- Huolehdi onnistuneesta rekrytointiprosessista ja opiskelijan sitoutumisesta
- Vahvistetaan kielitietoisuutta työyhteisöissä ja oppilaitoksissa
- Ota opiskelijat mukaan kehittämiseen
- Laadi konkreettinen vinkkilista ohjauksen hyvistä käytänteistä työyhteisösi
- Nimetään monikulttuurisuusmentori työyhteisöön
- Salli epäonnistumiset, niistä opitaan
- Päivitä omaa osaamistasi
- Kehitetään työelämän ja oppilaitosten yhteistyönä monikulttuurisuusohjaajakoulutusta
- Kehitetään oppilaitosten ja työelämän yhteistyönä etäharjoittelua
- Kehitetään maahanmuutto- ja ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden koordinaatiota, esim. koordinaattorin tehtävä
- Hyödynnetään eri oppilaitoksissa ja työyhteisöissä tehtyjä työelämäoppaita